

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЗАПРОВАДЖЕННЯ НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ
СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО
ДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО
СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ**

ЛАЗЕБНА МАРИНА ВОЛОДИМИРІВНА
головний спеціаліст Управління стратегії
реформування соціальних відносин
Секретаріату Кабінету Міністрів України,
кандидат економічних наук
Червень 2007 р., м. Ялта

Коли буде запроваджена обов'язкова накопичувальна система?

- Законопроектом “Про запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування” передбачається запровадження накопичувальної системи з **1 січня 2009 року**.

Розміри внесків до Накопичувального фонду:

- 2009 рік – 2 % заробітної плати працівника,
- 2010 рік – 3 %,
- 2011 рік – 4 %,
- 2012 рік – 5 %,
- 2013 рік – 6 %,
- починаючи з 2014 року – 7 %.

Хто прийматиме участь у Накопичувальному фонді?

- Особи, яким на день перерахування страхових внесків до Накопичувального фонду не виповниться 40-років.

Законопроектом передбачено такі новації щодо інвестиційної діяльності Накопичувального фонду:

- збільшення до 40 % квоти інвестування пенсійних активів в облігації вітчизняних підприємств;
- інвестування в іпотечні облігації українських емітентів, але не більше 40 % загальної вартості пенсійних активів;
- інвестування активів лише в акції українських підприємств-емітентів, які включено до лістингу організаторів торгівлі.

Основні умови: підсумки

- Приріст ВВП у реальному вимірі в 2005-2006 роках перевищує передбачені законом 2 відсотки.
- Мінімальний розмір пенсії з 2005 року – на рівні прожиткового мінімуму.
- Збалансованість бюджету Пенсійного фонду досягається за рахунок коштів держбюджету.
- Тенденція до збільшення кількості надавачів послуг, учасників та суми накопичених пенсійних внесків у системі НПЗ – з 2005 року.
- Створення інституційних компонентів функціонування накопичувальної системи пенсійного страхування (експеримент у Львівській області).

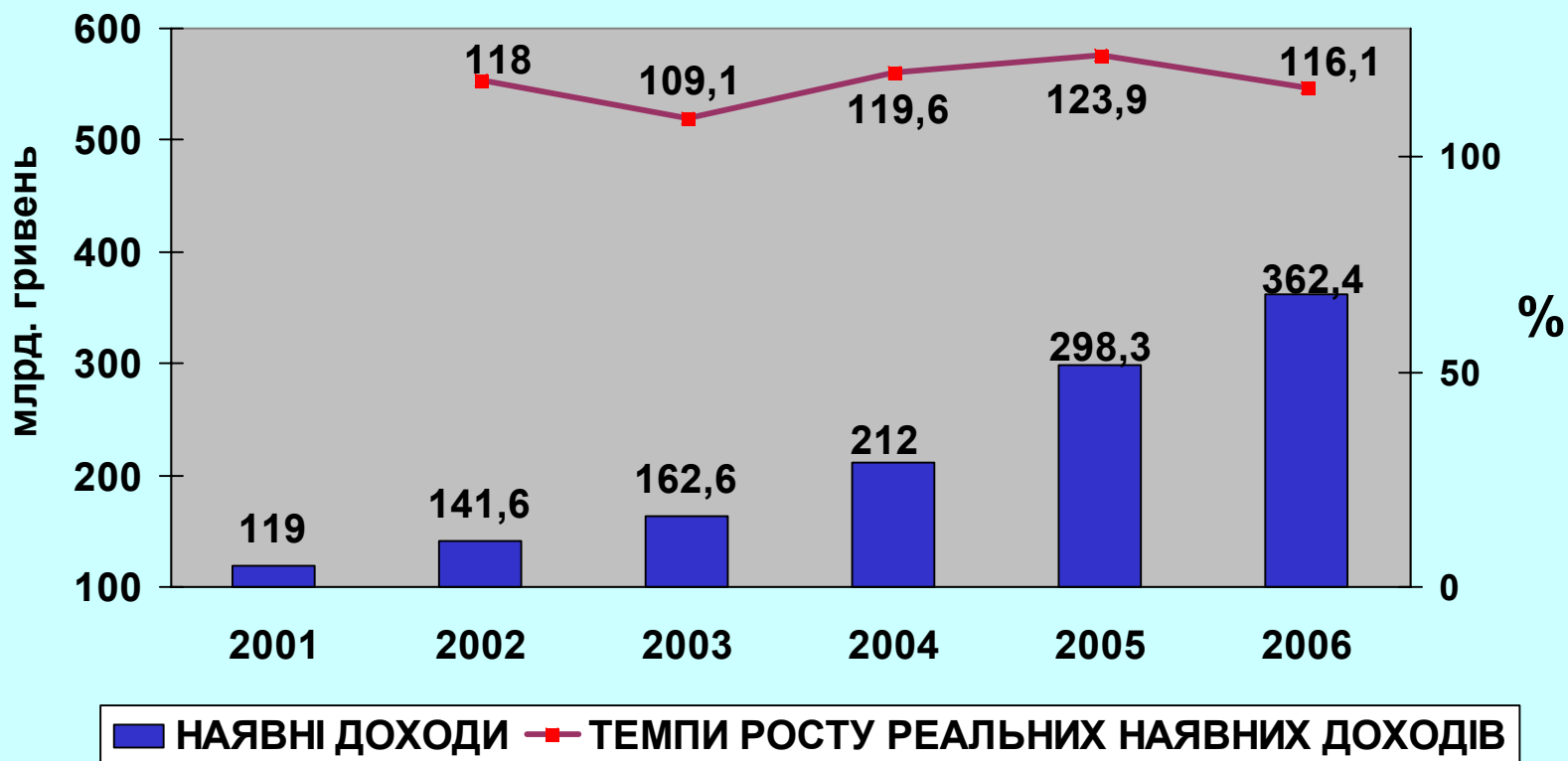
НАПРЯМИ ПЛАНУ ДІЙ

- I. Створення базових макроекономічних передумов.
- II. Підвищення інвестиційної привабливості фінансових інструментів.
- III. Забезпечення інституційної готовності пенсійної системи.

ОСНОВНІ ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ у 2006 році

- Покращання кон'юнктури на зовнішніх ринках і, як наслідок, активізація виробництва в експортоорієнтованих галузях промисловості.
- Підтримання високих темпів зростання доходів населення.
- Пожвавлення процесів інвестування в основний капітал, збільшення фінансування інвестиційних програм з бюджету та прямих іноземних інвестицій.
- Відновлення прибутковості виробництва.
- Зменшення безробіття до найнижчого за роки реформ рівня.

ДИНАМІКА НАЯВНИХ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ у 2001-2006 роках

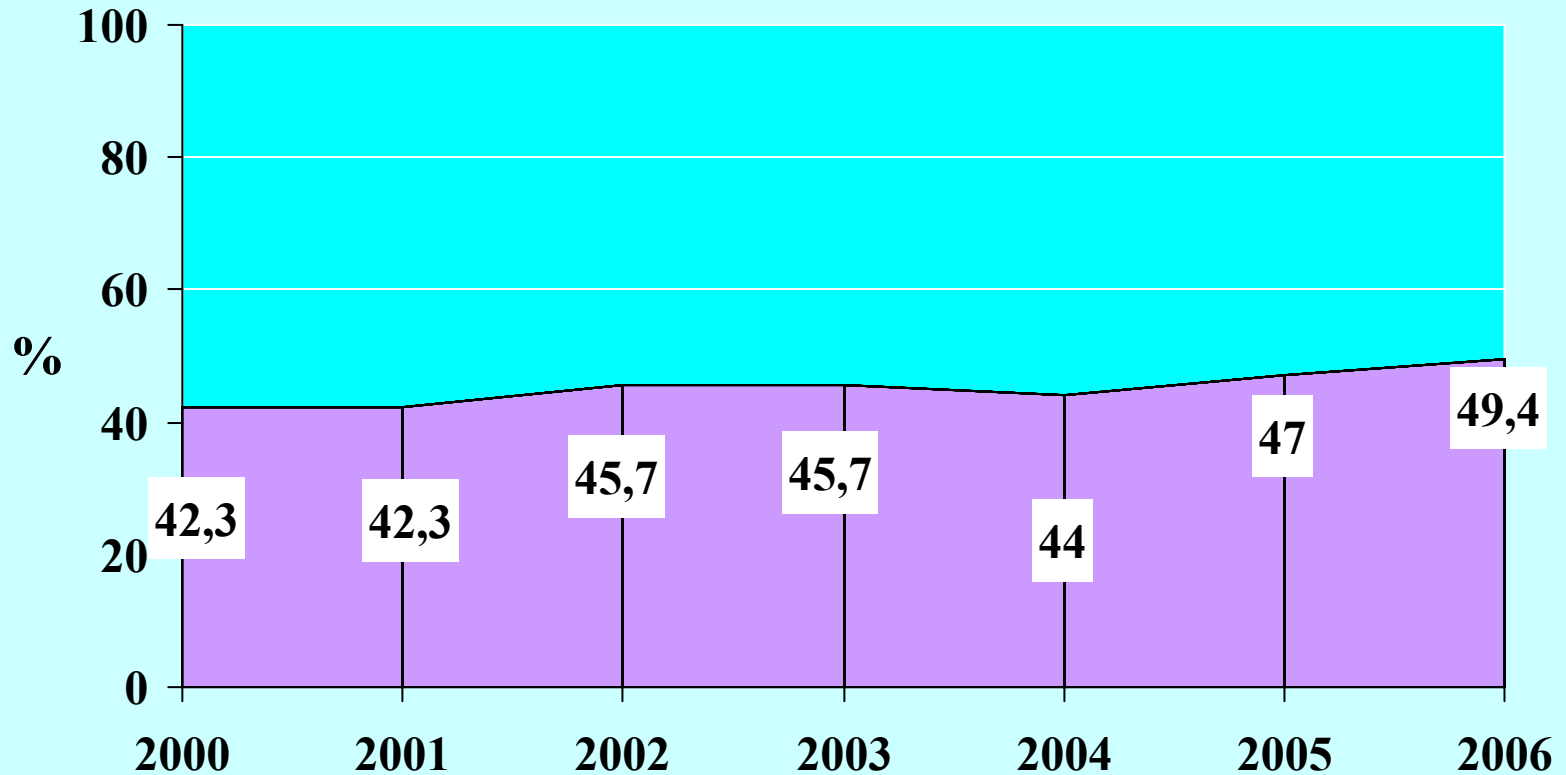
Середньомісячна заробітна плата робітників, службовців, працівників сільського господарства

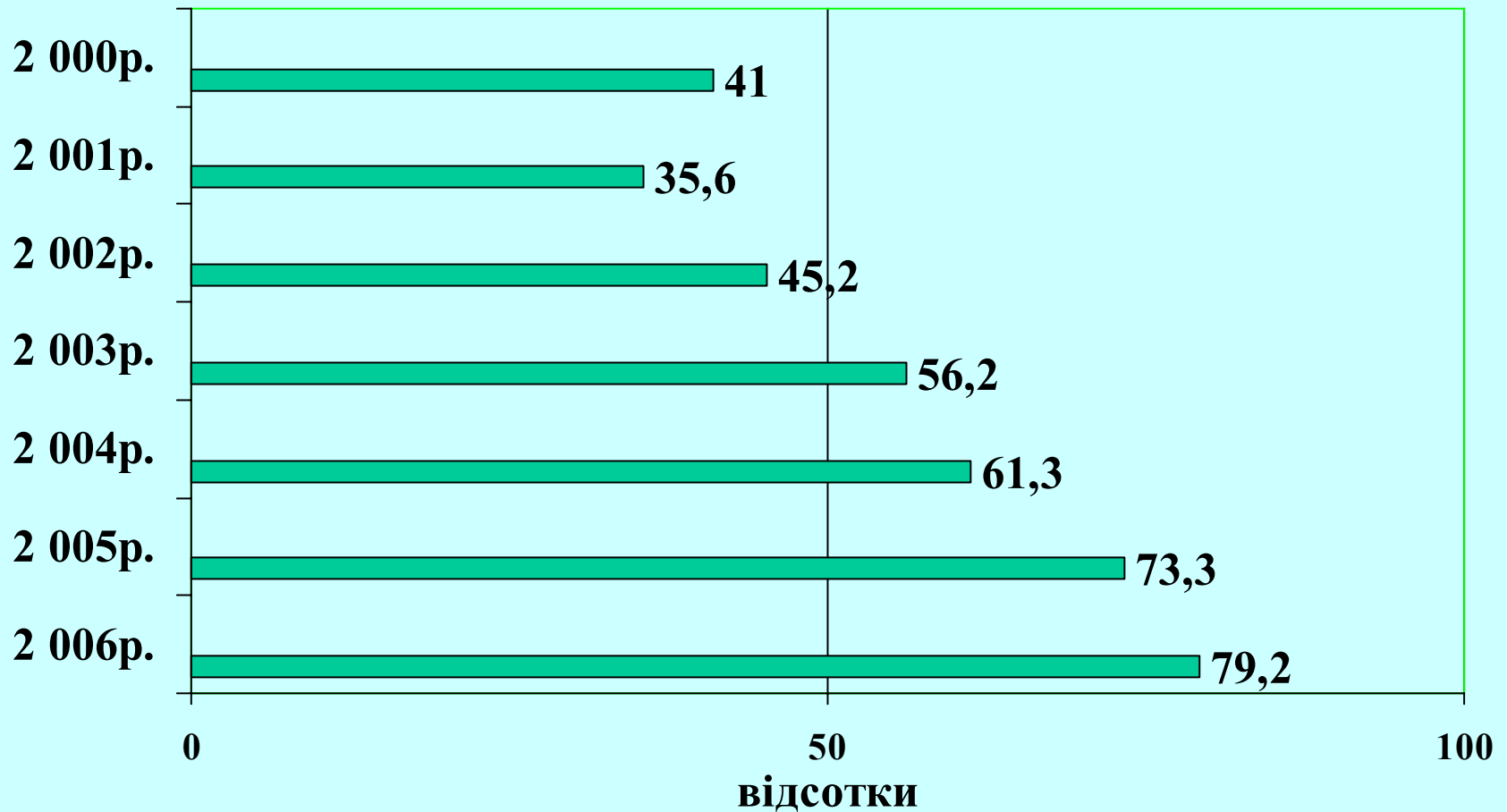
Основні проблеми у сфері оплати праці

- Досить низький рівень середньомісячної заробітної плати працівників.
- Повільне зростання питомої ваги оплати праці в ВВП.
- Низька частка заробітної плати в доходах населення.
- Повільне наближення мінімальної заробітної плати до прожиткового мінімуму.
- Необґрунтована міжгалузєва і міжрегіональна диференціація заробітної плати.
- Значне розшарування працівників за розміром заробітної плати.
- Заборгованість із виплати заробітної плати. Низькі темпи її погашення.
- “Тінізація” заробітної плати.

Зміна питомої ваги оплати праці у ВВП за 2000-2006 роки

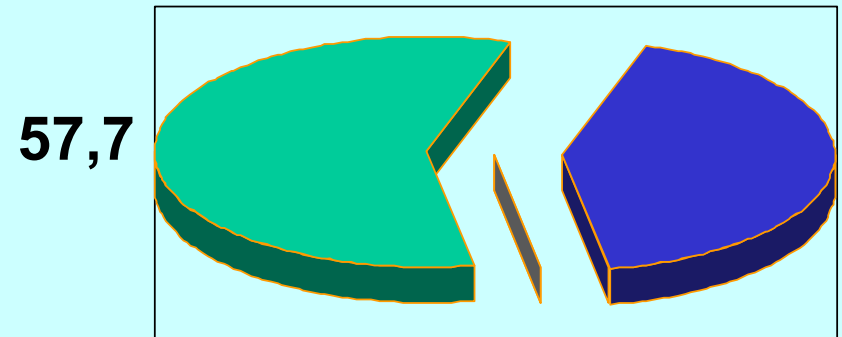

Наближення мінімальної заробітної плати до прожиткового мінімуму

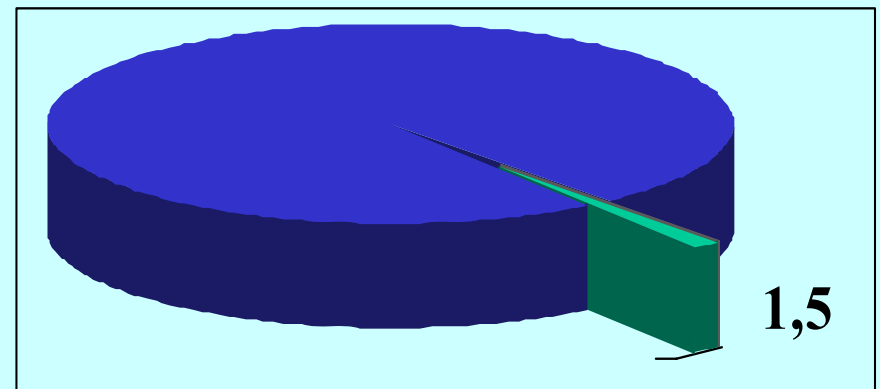

Розподіл найманих працівників за розміром заробітної плати у березні 2007 роки

- Працівники з нарахованою заробітною платою **до 1 тисячі гривень**

- Працівники з нарахованою заробітною платою **понад 5 тисяч гривень**

Кошти, акумульовані в Накопичувальному фонді

Передбачається, що при запровадженні накопичувальної пенсійної системи інвестиційний ресурс становитиме у 2009 році **2,8 млрд. грн.**, а в 2014 році – **близько 23 млрд. гривень.**

ФОНДОВИЙ РИНОК. РЕАЛІЇ:

- обмеженість наявного кола цінних паперів та інших інструментів, які при цьому лише частково задовольняють вимогам до активів Накопичувального фонду;
- можливість випуску деяких фінансових інструментів, які ще не набули широкого застосування, але могли б розглядатися як об'єкти для інвестицій пенсійних активів;
- відсутність окремих видів фінансових інструментів, які, за досвідом інших країн, є традиційними об'єктами інвестування пенсійних коштів.

Що треба зробити:

- розробити Державну програму випуску середньо – та довгострокових облігацій внутрішньої державної позики на 2008–2017 роки;
- створити організаційні та інституційні умови реалізації Закону України „Про іпотечні облігації”;
- удосконалити законодавство щодо розвитку ринків товарних ресурсів;
- прийняти Закон України „Про акціонерні товариства”;
- удосконалити нормативно-правові та регуляторні обмеження щодо пенсійних фондів на міжнародні ринки цінних паперів; спростити порядок здійснення ними валютних операцій.

III напрям плану дій – забезпечення інституційної готовності пенсійної системи:

- розробка та запровадження системи персоніфікованого обліку, створення системи автоматизованого звітування та бази даних Накопичувального фонду;
- наявність усіх елементів управління та функціонування Накопичувального фонду;
- формування ефективної системи контролю і нагляду в загальнообов'язковій накопичувальній пенсійній системі.

Рада Накопичувального фонду: повноваження

- Затвердження основних напрямів інвестиційної політики та нормативів інвестування коштів Фонду і змін до них.
- Прийняття рішення щодо залучення радника з інвестиційних питань.
- Визначення за результатами тендера банка-зберігача, компаній з управління активами, аудитора.
- Оцінка фінансових результатів Фонду.
- Затвердження розподілу обсягів пенсійних активів між компаніями з управління активами.

Нагальні проблеми солідарної пенсійної системи

- Недосконалість механізмів обчислення та перерахунку пенсій.
- Відсутність максимальної залежності пенсійних виплат від персоніфікованих страхових внесків застрахованих осіб.
- Нарощення заборгованості із сплати внесків до Пенсійного фонду (станом на 1 квітня 2007 р. вона становила 1,6 млрд. гривень).
- Велика кількість дострокових та пільгових пенсій.
- Існування пільг по сплаті пенсійних внесків тощо.

Дякую за увагу!